

قسمت و زمانی در قسمت دیگر هنرمند هیبها شند یک وقت متوقف مانده و موقع دیگر برآمده بافتند در نتیجه عارضه مرض گیجی و سر سامی نیست که سیارات را معذ و رنجور نگهدارد بلکه این حالات بواسطه حرکت انتقالی ناظر زمینی است بدور آفتاب و دلیل آن اینکه نظایر این مشاهدات وقتی که وجود شخصی را در یکی از کواکب آسمانی فرض کنیم بهبود چو جدید نخواهد گردید و فاصله این کواکب بقدرتی از زمین دور خواهد بود که بزحمت هدار کرده ما بقدر یک نقطه رویت خواهد گشت. تاکرد مای فیثاغورت دنباله تعالیمات استاد بزرگوار خود را گرفته مبلغی باعتبار عام هندسه افزودند^{۳۷} اما هنوز افکار علماء از آنکنای ارجیف و غوغای جاهلانه مردم خلاصی نیافتن و در مقابل این ترقی فکری عقایدی انتشار داشت که بموجب آن ستاره‌گان هر یک ریب النوع یا رب النوعی نامیده میشدند و در میان این علماء شخص او استارک بود که برای او این دفعه جرأت یافت و اتفاق بین زمین و خورشید را اند ازه بگیرد ۱ - فخرائی ترجمه از مدنیتهای اولیه گوستاو لوبوون

تطور در تاریخ

۳ - در فرع ما قبل تاریخ عناصر بسیاری است که از حيث اهمیت باهم اختلاف دارند - و همین عناصر است که برای تالیف تاریخ هر مدنیتی از مدنیات قدیمه لیاقت استخدام را داراست ، از جمله چیزهایی که یک طائفه کم شده‌را بعرضه شناسائی می‌آورد و یک مدنیت قدیمی را روشن نماید آثار فنی آن طائفه یا آن مدنیت است . از آثار فنی یک مات بخوبی آداب و لغات و افکار آن ملت کشف می‌گردد تدقیق در آثار فنی ملل با هر مسافتی که خداوندان آثار از عالم حیات داشته باشند موجب شناسائی ایشان می‌گردد

^{۳۷} قضیه عروس مقاله چهارم هندسه مسطوحه که می‌گوید : در مثلث فائم الزاویه مربع و نر مساوی است به مجموع مربع دو ضلع دیگر منسوب به فیثاغورث است

گذشته ایشانرا مجسم می‌سازد، بلسان آثار فنی باشما حرف می‌زنند - صنایع و فنون خود را بشما نشان میدهند دقایق ورموز یا باساطت و سادگی فنون و مدنیت خود را ارائه داده و یک تاریخ غیر متصوری را بحال ظهور شکفت آوری در نظر مطالعه هر باسواندی می‌گذارند - زیرا آثار باقیه هر ملت تیجهٔ فکر اوست - فکر امایشده و معرف ملل است ملتیکه دارای فکر راقی و بلند باشد در هر اثرباره از او باقی هاند و باشد آن فکر خالد هاند است و بهمین جهت است که در تدقیق آثار فنی آن قسمت را بیشتر اهمیت میدهند که بیشتر در ایجاد آن «فکر» دخالت داشته یعنی در تکمیل ساختمان آن فکر بیشتر بکار رفته است مهمترین عناصر قابل استخدام در تالیف تاریخ ملل قدیمه منتخبات فن عمارت و بنائی است صفحات سنگی دروغ گو نمی‌شوند و حقیقت را در نهایت اخلاص بیان می‌کنند شهادت این گونه صفحات در تاریخ تمدن بیانیت قیمتی است و از این رو است که می‌گوئیم رویت یک معبد قدیم مصری از مطالعه صدھا ورق پاپیروس در کشف مدنیت تاریخی مصر پیشرفت دارد و بهمین جهت است مدنیت‌های معروفه را در قسمتیکه آثاری از خود بیادگار گذاشته‌اند بهتر از قسمت‌های دیگر می‌شناسیم. بنایه‌ایکه از گزند خرابی مصون هاند و عظمت دیران وابهت قدیمی خوبیش را حفظ کرده، معتقدات سازندگان خود را آشکار داشته و بوسیعی و کوشش یک‌ملت قدیمی شهادت میدهد و رستکاری و شکفتگی اورا در بوستان کوشش و عمل ارائه مینماید، آیا بهترین دلیل تاریخی نیست؟ کدام شاهد ناطق است که بخوبی این چنین آثار توانا بکشف رهوز و بیان حقیقت باشد؟

ما می‌بینیم که چگونه روح مصر قدیم در آثار باقیه آن زنده شده و سخن می‌براند چگونه اشارات ورموز را در عمل جدید خوبیش نشان میدهند و بالاخره چگونه در همان معابد کم نور و بی‌صدا علم حیات ابدی منبعث می‌گردد در این آثار بی‌نظیر و هائند است که می‌خواهیم با اصد قرن برآنان گذشته و در

عمل وسیعی و فکر و اعتقاد گذرانده اند . و در این قرائت میفهای آنچه را که نظر عالمی طائفه ای از طوائف در تطور مدنیت بکار برده است و فکریرا ادراک هیفهایم که امور خودرا اداره نموده و امروز بهتر از کتب ادب و غیره معرف ملل قدیمه هصری است ، گرچه این آثار با عظمت غالباً محسن شئون مخصوص نامهات یا پادشاهی یاد بود مردمانست ولی در این خصوصیت نماینده یک حقیقت دیگری هم هست و آن حقیقت عبارت از این است که هصریان قدیم خواسته اند اثربنادگار گذارند که جاویدان باشد و بن همیونها موجوداییکه این از آنان بوجود میآیند و باقی نمی‌مانند بمردمی داشته باشند .

سید صالح

اسناد و نوشته‌جات تاریخی

دو مکتوب

مکتوب اول : اعضاي رتمستر کیکاچینکوف روسی رئیس اثرباد طهران که از طرف حکومت و نوق الدوله هاموریت قلم و قمع جنگلیهارا یافته بود
امروز مکتوب دوچک جنگلی
مکتوب ثانی جواری است که دریافت نموده است
بتاریخ ۲۱ ذی‌حجہ الیام ۱۳۳۷

جناب ... میرزا توچک خان

از آنجاییکه دولت علیه ایران شخص مرا که رئیس اثرباد طهران و چند سال است نایران بدولتی و راستی خدمت گذار هستم جهت قلم و قمع ریشه فساد جنگل تعیین فرموده و این مسئله قطعی است و کسانی هم که با شما همراهی میکنند اطلاع کامل داریم بجزای خود خواهند رسید بجهت عالمی که سردمته این جماعت هستید اعلان میشود بعون الله تعالی ریشه و مبدع فساد را از صفحه کیلان کنده و مضمحل خواهم نمود لیکن محسن اینکه شخص شما وطن را بران خواه و عاقل و نیک نفس معرفی شده اید لازم است بشما